

PLANEN MOT
DISKRIMINERING
OCH
KRÄNKANDE BEHANDLING

Förskolan Skogsglántan
Hjortronet/Hallonet
2010



**”kommentar från konstnären”
det är två barn som leker fast de är olika**

Planen mot diskriminering och kränkande behandling (Hjortronet) 2010

Inledning

Planen mot diskriminering och kränkande behandling handlar om att främja barns lika rättigheter och möjligheter i förskolan, att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg miljö i förskolan är en förutsättning för att barn ska kunna utvecklas. Från och med 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk, diskrimineringslagen och 14 a kap. i skollagen. Lagarna förbjuder diskriminering och kränkande behandling, och ställer krav på att verksamheten bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns lika värde och möjligheter samt för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. På förskolan skall vi arbeta för alla barns lika värde och rättigheter oavsett

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

”1. Konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.”

”2. Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.”

Utdrag ur FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 2

”En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen.”

”Förskolan skall uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten skall präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling.”

Utdrag ur Lpfö98

Definition av diskriminering

Diskriminering är när ett barn blir särbehandlat eller sämre behandlat än andra barn på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Med *direkt diskriminering* menas att ett barn behandlas sämre än andra barn. Men man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas *indirekt diskriminering*.

Definition av trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att barnets värdighet kränks.

Exempel på detta kan vara;

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier)

Trakasserier

är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Kränkande behandling

är uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Både vuxna och barn kan göra sig skyldiga till trakasserier eller kränkande behandling. Man behöver inte haft någon elak avsikt för att göra sig skyldig till diskriminering eller trakasserier. Det är effekten som avgör.

Vision

På vår förskola skall varje barn känna trygghet, få utveckla sin egen identitet och känna sig respekterad. Barnet ska utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar och behov i nära samarbete med hemmet. Alla som vistas på förskolan ska visa respekt, omtanke och empati gentemot varandra.

Till dig som förälder

Om du misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska du alltid vända dig till personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn diskrimineras, trakasserar eller kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

Kartläggning & nulägesanalys

Lokalernas utrustning

- Saknar böcker på några av barnens egna hemspråk, böcker om olika handikapp samt böcker om olika familjesammansättningar.

Rutiner & regler

- Otydliga rutiner och regler för vikarier.

Språkbruk

- Vi arbetar medvetet med språkbruket på förskolan barn mot barn, vuxna mot barn, barn mot vuxna och vuxna mot vuxna. Svordomar och nedåtlåtande kommentarer accepterar vi ej.

Kroppsspråk

- Vi accepterar ej nedåtlåtande grimaser.
- Vi accepterar ej slag och knuffar.
- Vi accepterar ej utfrysning.
- Ovanstående punkter gäller såväl barn som vuxna.

Barns inflytande

- Barnen får stora möjligheter att inom den pedagogiska verksamheten välja aktiviteter.
- Pedagogerna har dagliga och kontinuerliga samtal med barnen där vi får reda på vad barnet intresserar sig för och vi har då möjlighet att fånga upp det intresset.

Föräldrakontakt

- Vi har föräldramöte 1 gång/år.
- Utvecklingssamtal 1 gång/år.
- Föräldrasamtal 1 gång/år.
- Tamburkontakt vid lämning och hämtning.
- Informationsblad skickas ut till föräldrarna.
- Två gånger per år har vi tillsammans med rektor och föräldrarepresentanter från alla förskolor ett inflytanderåd.

Arbetsklimat

- Vi accepterar inga grimaser bakom ryggen, utfrysning eller andra nedåtlåtande handlingar.
- Vi strävar efter en öppen dialog.

Mål

- Vi accepterar inte några former av diskriminering eller kränkande behandling. Det är all personals skyldighet att vara mycket tydlig i markeringar när det gäller kränkande eller diskriminerande ord och handlingar. Vi skall reagera direkt och tydligt. När föräldrar eller andra vuxna finns i förskolan gäller planen mot diskriminering och kränkande behandling även för dem.
- Alla barn ska känna sig välkomna och trygga på förskolan.
- Att skaffa böcker på barnens hemspråk.
- Tydligare rutiner och regler för vikarier.
- Alla barnen ska känna sig delaktiga i aktiviteterna och deras intressen ska tas tillvara.
- Ha en fortsatt god kontakt med föräldrarna.
- Ett bra arbetsklimat!
- All personal ska vara väl insatt i Lpfö98.

Åtgärder

Lokalernas utrustning

- Vi ska ta kontakt med biblioteket angående böcker (ljudböcker) på barnens hemspråk, böcker om olika handikapp samt om olika familjesammansättningar m.m. Detta ansvarar Linda för och det ska vara klart i september.

Rutiner & regler

- Uppdatera vikariepärmerna. Detta ansvarar Anna och Linda för och det ska vara klart i september.

Språkbruk & kroppsspråk

- Vi arbetar kontinuerligt med barnens språkbruk och kroppsspråk. Detta ansvarar all personal för och vi (pedagoger) ska föregå med gott exempel.

Barns inflytande

- Vi ska bli bättre på att ta tillvara barnens intressen genom att vara lyhörda och engagerade. Detta ansvarar all personal för under hela året.

Arbetsklimat

- Vi arbetar för ett öppet arbetsklimat.

Övrigt – information om ”planen”

- Information om att denna ”plan” finns sker på inflytanderåd.
- På föräldramöte i höst.
- Samt vid inskolning.

Rutiner för akuta situationer

Hur går vi tillväga när kränkande behandling m.m uppstår? När personalen ser eller när föräldrar eller barnet självt berättar, visar eller säger till. Barn mot barn, vuxna mot barn samt vuxna mot vuxna.

A. När personalen ser:

1. Avbryta situationen
2. Eventuella samtal med barnen/vuxna
3. Samtal med all pedagogisk personal på avdelningen
4. Observation av den sociala situationen på förskolan
5. Samtal med vårdnadshavare för att få reda på om barnet berättat något hemma
6. Åtgärd. Vad/hur gör vi? Se ”*Fortsatta åtgärder*”
7. Samtal med vårdnadshavare (Så här arbetar vi nu.)

B. När föräldrar berättar eller när barnet själv säger till eller visar:

1. Observation av barnets sociala situation på förskolan
2. Samtal med vårdnadshavare, barnet och ev. andra inblandade barn/vuxen
3. Samtal/förankra hos all berörd pedagogisk personal och vid behov även specialpedagog och rektor
4. Åtgärd. Vad/Hur gör vi? Se ”*Fortsatta åtgärder*”
5. Samtal med vårdnadshavare (Så här arbetar vi nu.)

C. När vuxen kränker barn:

1. Avbryt situationen
2. Ta upp enskilt med den vuxna vad du reagerat på
3. Informera omgående rektor
4. Rektor tar omgående kontakt med vuxen för att komma åt problemet och tillsammans med denne komma överens om hur man ska gå vidare.

D. När vuxen kränker vuxen:

1. Avbryt situationen
2. Samtal med de inblandade
3. Vid behov kontakta rektor

Fortsatta åtgärder för situationer under A och B

1. Utse en ansvarig pedagogisk personal. Viktigt att dokumentera åtgärder som görs.
2. Arbeta enskilt med det berörda barnet. Till exempel att stärka och lyfta fram det berörda barnets sociala plats i gruppen.
3. Arbeta med hela barngruppen. Till exempel genom tema arbeten, läsa böcker, se film som handlar om vänskap.
4. Uppföljning i arbetslaget. Varje vecka på avdelningsmöte.
5. Uppföljning med förälder inom tre veckor. Är problemet löst är åtgärden klar.
6. Förankra hos specialpedagog och rektor i samråd med vårdnadshavare och personal.
7. Arbetslaget utvärderar. Vad fungerade vad fungerade inte? Vad ska vi tänka på om det upprepar sig?
8. Utvärdering tillsammans med vårdnadshavare.

Fortsatta åtgärder för situationer under C och D

1. Rektor följer upp genom samtal med berörd vuxen utifrån överenskommen tidsperiod. Viktigt att dokumentera åtgärder som görs.
2. Rektor har särskilt ansvar för att följa upp och att utvärdera samspelet på aktuell avdelning/förskola under ett år framåt.

Utvärdering – ny plan varje år

Detta ansvarar hela arbetslaget för och det sker i augusti.

I den efterföljande planen ska här stå hur åtgärderna genomförts och hur resultatet blev.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska uppdateras varje år. En ny kartläggning & nulägesanalys, mål och åtgärder. Även detta sker i augusti och hela arbetslaget är ansvariga.

Förskolan Skogsläntan, hjortronet

Sälen 2010-07-08

Planen mot diskriminering och kränkande behandling (Hallonet) 2010

Inledning

Planen mot diskriminering och kränkande behandling handlar om att främja barns lika rättigheter och möjligheter i förskolan, att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg miljö i förskolan är en förutsättning för att barn ska kunna utvecklas. Från och med 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk, diskrimineringslagen och 14 a kap. i skollagen. Lagarna förbjuder diskriminering och kränkande behandling, och ställer krav på att verksamheten bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns lika värde och möjligheter samt för att förebygga trakasserier och kränkande behandling. På förskolan skall vi arbeta för alla barns lika värde och rättigheter oavsett

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

”1. Konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.”

”2. Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.”

Utdrag ur FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 2

”En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen.”

”Förskolan skall uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten skall präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling.”

Utdrag ur Lpfö98

Definition av diskriminering

Diskriminering är när ett barn blir särbehandlat eller sämre behandlat än andra barn på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Med *direkt diskriminering* menas att ett barn behandlas sämre än andra barn. Men man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas *indirekt diskriminering*.

Definition av trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att barnets värdighet kränks.

Exempel på detta kan vara;

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier)

Trakasserier

är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Kränkande behandling

är uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Både vuxna och barn kan göra sig skyldiga till trakasserier eller kränkande behandling. Man behöver inte haft någon elak avsikt för att göra sig skyldig till diskriminering eller trakasserier. Det är effekten som avgör.

Vision

På vår förskola skall varje barn känna trygghet, få utveckla sin egen identitet och känna sig respekterad. Barnet ska utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar och behov i nära samarbete med hemmet. Alla som vistas på förskolan ska visa respekt, omtanke och empati gentemot varandra.

Till dig som förälder

Om du misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska du alltid vända dig till personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn diskrimineras, trakasserar eller kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

Förskolan Skogsläntan, hallonet

Kartläggning & nulägesanalys

- Vi ser över hur rummen utnyttjas och möblerar om vid behov.
- Vi har utvecklat vår dockvrå med utklädningskläder för både pojkar och flickor. Vi har även dockor med olika hudfärg och kön.
- Vi uppmärksammar språkbruket både bland barn och vuxna och accepterar inte ”fula” ord.
- Vi har upptäckt att vi har vissa oskrivna regler som är svårt att förstå för vikarier.
- Vi har observerat barngruppen regelbundet för att se att inget barn är utanför.
- Barnen har möjlighet att själva välja aktiviteter under dagen. Vi har få styrda aktiviteter och uppmuntrar till eget tänkande.
- Vi har föräldramöte 1 gång/år och utvecklingssamtal 1 gång/år. Vid behov även fler samtal. Daglig kontakt vid lämning och hämtning. Gemensamt för förskolorna träffas rektor, personal- och föräldrarepresentanter på ett inflytanderåd 2 gånger/år.

Mål

- Vi accepterar inte några former av diskriminering eller kränkande behandling. Det är all personals skyldighet att vara mycket tydlig i markeringar när det gäller kränkande eller diskriminerande ord och handlingar. Vi skall reagera direkt och tydligt. När föräldrar eller andra vuxna finns i förskolan gäller planen mot diskriminering och kränkande behandling även för dem.
- Att alla barn ska känna sig välkomna och trygga på förskolan.
- Personalen ska vara väl insatta i läroplanen för förskolan 98.
- Alla ska behandlas lika oavsett kön, etnisk tillhörighet eller funktionshinder.
- Bra arbetsklimat.
- Att utnyttja alla rummen på ett bra sätt.
- Alla barn ska få sina behov respekterade och tillgodosedda
- Att vi ska observera och dokumentera mera.
- Tydliggöra regler och rutiner.
- All personal, förskollärare, barnskötare, kök och lokalvårdare ska vara informerade om likabehandlings planen.

Åtgärder

Vi ska arbeta aktivt med:

- Att vi personal förstärker det positiva hos barnen, personalen ska vara med och samtala med barnen i leken och för att finnas som stöd. Vi ska tillsammans med barnen prata om och visa hur man ska vara mot varandra. All personal är ansvariga för detta.
- Stödja barnen att våga säga ifrån och berätta vad de vill.
- Ommöblering så att rummen passar aktuell barngrupp.
- På våra avdelningsmöten tar vi upp och diskuterar nuläge och åtgärder
- Att vi ska bli bättre på att använda böcker som speglar mångfald
- På första husmötet bjuds all personal in för att informeras om planen.

Information om planen ges vid:

- Inskolning, ansvarig inskolningspedagog.
- Föräldramöte, föräldrarna ska ha möjlighet att komma med synpunkter.
- Nyanställningar, vikarier eller studerande. Ansvarig för informationen är ordinarie personal.

Rutiner för akuta situationer

Så här arbetar vi när kränkande behandling uppstår.

A. När personalen ser:

8. Avbryta situationen
9. Eventuella samtal med barnen/vuxna
10. Samtal med all pedagogisk personal på avdelningen
11. Observation av den sociala situationen på förskolan
12. Samtal med vårdnadshavare för att få reda på om barnet berättat något hemma
13. Åtgärd. Vad/hur gör vi? Se ”*Fortsatta åtgärder*”
14. Samtal med vårdnadshavare (Så här arbetar vi nu.)

B. När föräldrar berättar eller när barnet själv säger till eller visar:

6. Observation av barnets sociala situation på förskolan
7. Samtal med vårdnadshavare, barnet och ev. andra inblandade barn/vuxen
8. Samtal/förankra hos all berörd pedagogisk personal och vid behov även specialpedagog och rektor
9. Åtgärd. Vad/Hur gör vi? Se ”*Fortsatta åtgärder*”
10. Samtal sker med vårdnadshavare (Så här arbetar vi nu.)

C. När vuxen kränker barn:

5. Avbryt situationen
6. Ta upp enskilt med den vuxna vad du reagerat på
7. Informera omgående rektor
8. Rektor tar omgående kontakt med vuxen för att komma åt problemet och tillsammans med denne komma överens om hur man ska gå vidare.

D. När vuxen kränker vuxen:

4. Avbryt situationen
5. Samtal med de inblandade
6. Vid behov kontakta rektor

Fortsatta åtgärder för situationer under A och B

9. Utse en ansvarig pedagogisk personal. Viktigt att dokumentera åtgärder som görs.
10. Arbeta enskilt med det berörda barnet. Till exempel att stärka och lyfta fram det berörda barnets sociala plats i gruppen.
11. Arbeta med hela barngruppen. Till exempel genom tema arbeten, läsa böcker, se film som handlar om vänskap.
12. Uppföljning i arbetslaget. Varje vecka på avdelningsmöte.
13. Uppföljning med förälder inom tre veckor. Är problemet löst är åtgärden klar.
14. Förankra hos specialpedagog och rektor i samråd med vårdnadshavare och personal.

15. Arbetslaget utvärderar. Vad fungerade vad fungerade inte? Vad ska vi tänka på om det upprepar sig?
16. Utvärdering tillsammans med vårdnadshavare.

Fortsatta åtgärder för situationer under C och D

3. Rektor följer upp genom samtal med berörd vuxen utifrån överenskommen tidsperiod. Viktigt att dokumentera åtgärder som görs.
4. Rektor har särskilt ansvar för att följa upp och att utvärdera samspelet på aktuell avdelning/förskola under ett år framåt.

Utvärdering – ny plan varje år

Utvärdering av planen sker i maj- all personal ansvarig.

I den efterföljande planen ska det stå hur åtgärderna genomförts och hur resultatet blev. Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska uppdateras varje år. En ny kartläggning & nulägesanalys, mål och åtgärder arbetas fram med all personal i maj.

**Förskolan Skogsläntan, hallonet
Sälen 2010-06-30**

